

Aan De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Ter informatie De Minister van Binnenlandse Zaken Koninkrijksrelaties

Van DSG, VPG & CZW

nota

Advies RvS op PEGA-wetsvoorstel

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie

Datum
01 juli 2025

Opgesteld door
5.1.2.e

Bijlage(n)

1. RvS-advies
2. RvS-versie wetsvoorstel
3. RvS-versie MvT

Aanleiding

Op 7 mei jl. heeft de Raad van State (RvS) zijn advies uitgebracht over het PEGA-wetsvoorstel. Met deze nota wordt u over de hoofdlijnen van dit advies geadviseerd. Bij instemming zullen het wetsvoorstel en de toelichting conform onderstaande lijn worden aangepast en zal het nader rapport worden opgesteld. Ook zal de verwerkingsrichting met de regio worden toegelicht en besproken. Naar verwachting kunnen deze stukken eind augustus worden aangeboden aan de ministerraad ter akkoord voor indiening bij de Tweede Kamer.

Geadviseerd besluit

- U kunt kennis nemen van de voorgestelde verwerkingswijze van het RvS-advies, waarbij we in een gesprek graag met name op de volgende punten ingaan:
 - Zorgplichten
 - De financiële bepaling omtrent de generatielange betrokkenheid.
 - Daadwerkelijk herstel
- Kennisnemen van de voorgestelde reactie op en verwerking van het advies ten aanzien van de wijziging van de Mijnbouwwet, dit valt onder de verantwoordelijkheid van MKGG maar deze wijziging loopt wel mee in dit wetsvoorstel.

Kern

Hieronder wordt per adviespunt telkens de essentie van het advies genoemd, een beoordeling daarvan gegeven ^{5.1.2.b} en een voorstel voor de verwerking ervan gedaan.

1. Zorgplichten

Advies RvS:

- De zorgplichten hebben een onduidelijke juridische status. Dat is risicovol, omdat zo verwachtingen worden gewekt die mogelijk niet kunnen worden waargemaakt.
- Ze zijn overbodig omdat er ook een uitvoeringsprogramma Rijk wordt opgesteld waarin de coördinerende taak van de minister (lees: staatssecretaris) van BZK wordt vastgelegd.
- Voor de zorgplicht voor brede welvaart is het de vraag of deze opgave ook het verder verbeteren van de brede welvaart omvat in gebieden die al op

of boven het gemiddelde liggen, en, als dat het geval is, waar dan de grens ligt.

- Aan de zorgplicht voor verduurzaming is al invulling gegeven met de *Subsidieregeling isolatie en ventilatie gebouwen, woonboten en woonwagens provincie Groningen en de gemeenten Aa en Hunze, Noordenveld en Tynaarlo* (maatregel 29-regeling). Hierdoor rijst de vraag wat (nog) de betekenis is van de verduurzamingsopgave op dit onderdeel.

Onze referentie

Datum
01 juli 2025

Beoordeling:

- De Raad van State lijkt te suggereren dat er één juridische definitie van een zorgplicht bestaat. Dit onderschrijven wij niet. De voorgestelde bepalingen wijken wellicht wat af van wat elders 'zorgplichten' worden genoemd, maar dit doet niet af aan het karakter van wat we hier regelen: vastleggen dat één coördinerend bewindspersoon, samen met de bewindspersonen verantwoordelijk op de relevante onderdelen, zorgt voor het bevorderen van brede welvaart en verduurzaming richting het aardgasvrij gereed maken van woningen.
- Voor de regionale bestuurders is het concept van zorgplicht zeer belangrijk, het adresseert in hun beleving het commitment van het Rijk aan de regio.
- 5.1.2.b
- Inderdaad zijn de zorgplichten in juridische zin overbodig, omdat de verplichting om een uitvoeringsprogramma Rijk op te stellen zou kunnen volstaan. Daarin worden de concrete doelen, streefwaarden, maatregelen en randvoorwaarden opgenomen, en daarop is het kabinet politiek én juridisch aanspreekbaar.
- Voor de zorgplicht brede welvaart biedt het wetsvoorstel ook nu al de ruimte om onderscheid te maken naar gemeenten of delen daarvan in het uitwerken van de aspecten van brede welvaart.
- Voor de zorgplicht met betrekking tot verduurzaming geldt dat deze meer omvat dan alleen de maatregel 29-regeling. Verder biedt deze zorgplicht ook een grondslag voor de uitvoering door NCG van maatregel 28 en maatregel 29 uit de kabinetsreactie Nij Begun.

Voorstel verwerking:

- Het concept van een zorgplicht is van groot belang voor de regio, het schrappen van enkel dit woord zal daarom gevoelig liggen. Daarnaast sluit de term 'zorgplicht' aan bij de toezeggingen die in Nij Begun zijn gedaan. Daarin staat dat in de wet op hoofdlijnen doelstellingen worden vastgelegd, waarop het kabinet aanspreekbaar is. Met de wettelijke zorgplichten wordt hier uitwerking aan gegeven. Daarom kunt u overwegen om de term zorgplichten te behouden.
- Als u toch tegemoet wilt komen aan het advies van de RvS kunnen we het label 'zorgplicht' schrappen uit de kopjes van het hoofdstuk en van de artikelen in het wetsvoorstel. Daarmee maken we immers duidelijk dat het ons niet om dat label gaat, maar om wat we hier regelen. Los van dit wetsvoorstel kan de term zorgplicht wel worden gebruikt in communicatie naar buiten, bijvoorbeeld met de regio.
- De artikelen zelf waarin de coördinerende rol van de Minister van BZK wordt vastgelegd blijven in het geval van schrappen gewoon in stand.

-
-

Onze referentie

Daadwerkelijk herstel

Datum
01 juli 2025

Advies RvS:

- Daadwerkelijk herstel is niet noodzakelijk omdat:
 - o de VES en maatwerk als voldoende worden beoordeeld en de doorlooptijd acceptabel is;
 - o daadwerkelijk herstel een te vergaande afwijking is van het aansprakelijkheidsrecht;
 - o met een verhoging van de VES naar €10.000,- al voldaan is aan de aanbevelingen aan de parlementaire enquête om het IMG meer ruimte te bieden in de schadeafhandeling;
 - o een dergelijke vereenvoudiging/verruiming van de schadeafhandeling ervoor zorgt dat gedupeerden met eerder afgehandelde schades zich opnieuw gaan melden.
- Daadwerkelijk herstel leidt tot ongelijke uitkomsten omdat:
 - o men in de rand wordt bevoordeeld t.o.v. de kern;
 - o mensen die liever geld ontvangen, bij herstelkosten groter dan €10.000,- (via de VES) genoodzaakt blijven tot het doen van een causaliteitstoets.
- Daadwerkelijk herstel leidt tot hogere kosten en uitvoeringslasten, omdat:
 - o ook niet-causale schades voor vergoeding in aanmerking komen, wat in sommige gevallen leidt tot overcompensatie doordat mogelijk ook schades worden vergoed die zijn veroorzaakt door klimaatverandering of grondwateraanpassingen;
 - o deze vorm van schadeafhandeling veel van het IMG vraagt.
- De kosten voor daadwerkelijk herstel kunnen niet volledig op NAM worden geheven.
- Leg het grensbedrag van €60.000 vast in een AMvB i.p.v. in een ministeriële regeling omdat het een hoofdelement is.
- Als de overheid het daadwerkelijk herstellen van schades zou willen stimuleren, doe dit dan door middel van een subsidie.

Beoordeling:

- Daadwerkelijk herstel wordt al aangeboden via een tijdelijke juridische constructie en het loslaten van causaliteitsonderzoek betreft een letterlijke uitvoering van een maatregel uit Nij Begun. Door de vormgeving/uitwerking nu aan te passen ontstaan verschillen met bewoners die al van de huidige uitvoeringsvariant gebruik hebben gemaakt.
- De parlementaire enquêtecommissie heeft aanbevolen om het bewijsvermoeden soepel toe te passen. Volgens de commissie is er te weinig gekeken naar de mogelijkheid van schadevergoeding zonder onderzoek naar de schadeoorzaak. Ook adviseert deze commissie om de wettelijke opdracht van het IMG te verruimen. Omdat de VES enkel een oplossing is voor relatief kleine schades, is daadwerkelijk herstel geïntroduceerd om aan deze aanbevelingen te voldoen.
- Daadwerkelijk herstel is een alternatief voor m.n. maatwerk, niet voor de VES, waarbij deze vorm van schadeafhandeling leidt tot daadwerkelijk herstellende woningen in Groningen en Noord-Drenthe. Maatwerk scoort lager in de tevredenheidscijfers, en dat zijn 'slechts' gemiddelden.

- Het IMG ziet bij maatwerk het aantal eerder beoordeelde schades die niet hersteld zijn toenemen. Herstel laat Groningen beter achter en zorgt voor minder sociale ongelijkheid omdat de uitkomst - een hersteld huis - gelijk is.
- De Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid heeft eerder aandacht gevraagd voor het doenvermogen van burgers en dat stress kan leiden tot verkeerde keuzes. Daadwerkelijk herstel sluit beter aan bij het doenvermogen van burgers die willen herstellen. Het bedrag van € 60.000 is bijna altijd toereikend (inclusief meerwerk dat gekoppeld is aan herstel van schades), waardoor burgers bij daadwerkelijk herstel eigenlijk niet verkeerd kunnen kiezen.
- Ook bij lopende complexere, meervoudige schademeldingen zal in veel gevallen daadwerkelijk herstel een oplossing bieden i.t.t. bijvoorbeeld de VES. De parlementaire enquêtecommissie adviseerde om complexe en meervoudige schades met voorrang op te pakken.
- Ook in de kern, waar relatief veel schade causaal van aard is, is daadwerkelijk herstel een oplossing die vaak leidt tot een hersteld huis, onder meer doordat de schade of herhaalschade meestal onder het bedrag van €60.000 blijft. Op basis van cijfers uit 2021-2022 blijkt dat 98% van de causale schadebedragen onder dit grensbedrag blijft.
- De bewoner blijft keuzevrijheid behouden. Het is immers aan de bewoner zelf om te kiezen voor daadwerkelijk herstel of een geldelijke schadevergoeding. De verschillen in de wijze waarop de schades worden afgehandeld zijn een gevolg van deze keuze.
- Daadwerkelijk herstel wordt niet met terugwerkende kracht aangeboden, waardoor de toepassing beperkter blijft dan de RvS denkt. Daarnaast zal worden gewerkt met voorwaardelijke finaliteit bij alle vormen van fysieke schadeafhandeling. Dit voorkomt dat eerdere schademeldingen opnieuw in behandeling moeten worden genomen.
- De uitvoeringskosten van VES, maatwerk en daadwerkelijk herstel zijn moeilijk vergelijkbaar. Bij maatwerk wordt weliswaar minder uitgegeven per primair (positief) besluit, maar over het totaal van het aantal besluiten nemen de kosten toe omdat bijvoorbeeld anders dan bij daadwerkelijk herstel nieuwe schades niet gedurende een periode van 5 jaar kunnen worden meegenomen. Daarnaast gaat een groot gedeelte van de uitvoeringskosten bij daadwerkelijk herstel zitten in de persoonlijke benadering en begeleiding van aanvragers.
- Een subsidie voor daadwerkelijk herstel zoals door de RvS gesuggereerd zou alleen aan de orde zijn als het advies van de Raad wordt gevolgd om het causaliteitsonderzoek te handhaven. Dan zou er een vergoeding in geld voor alleen causale schade blijven bestaan (maatwerk) die bewoners in principe vrij kunnen besteden, en zouden we met een subsidie (b.v. een bonusbedrag; de Raad werkt dat verder niet uit) kunnen *stimuleren* dat deze wordt uitgegeven aan daadwerkelijk herstel. Dit is dus niet in lijn met de maatregel uit Nij Begun dat er niet langer sprake is van een causaliteitsonderzoek in de schadeafhandeling. Doordat we het afzien van causaliteitsonderzoek aanbieden als een *alternatief* voor maatwerk (waar een vrij besteedbaar bedrag beschikbaar blijft), kunnen we daar ook de *voorwaarde* van daadwerkelijk herstel aan verbinden. Dat is uiteraard harder.
- Het klopt dat met daadwerkelijk herstel de doorlooptijden kunnen oplopen, maar dit hangt onder meer samen met de afstemming die met

Onze referentie

Datum
01 juli 2025

bewoners plaatsvindt over het herstellen van de schade. Dit is niet vergelijkbaar met een proces waarbij een geldelijke schade-uitkering plaatsvindt.

- Het klopt dat daadwerkelijk herstel niet volledig te heffen is op NAM. Dit wordt gezien bij heffing 2025.

5.1.2b

Onze referentie

Datum
01 juli 2025

Voorstel verwerking

- Geen aanpassing van de wettelijke vormgeving van daadwerkelijk herstel. In het nader rapport en de memorie van toelichting de volgende zaken verduidelijken:
- Daadwerkelijk herstel is met name een alternatief voor maatwerk, waarbij daadwerkelijk herstel leidt tot een herstelde woning. De tevredenheidscijfers over de schadeafhandeling op basis van maatwerk zijn ook substantieel lager dan bij de vaste vergoeding.
- Toelichten dat daadwerkelijk herstel in lijn is met diverse aanbevelingen uit de parlementaire enquête (meervoudige complexe schades, soepeler gebruik bewijsvermoeden).
- Daadwerkelijk herstel wordt niet met terugwerkende kracht aangeboden. Voorwaardelijke finaliteit houdt de schadeafhandeling beheersbaar. Het is dus niet het geval dat mensen met eerder behandelde schades alsnog in aanmerking komen voor daadwerkelijk herstel.
- Het grensbedrag van €60.000,- vastleggen in een AMvB. Geen indexatiesystematiek vastleggen omdat het een grensbedrag is en geen uit te keren bedrag. Periodiek kan worden gekeken of het grensbedrag nog steeds passend is. De AMvB kan hierop vervolgens worden aangepast.
- In het nader rapport erkennen dat daadwerkelijk herstel niet volledig bij NAM in rekening kan worden gebracht.
- Geen subsidie, want dit staat haaks op de maatregel uit Nij Begun dat bewoners niet langer worden geconfronteerd met een causaliteitsonderzoek en leidt tot extra inspanning van de bewoners.
- In de memorie van toelichting benoemen dat in de jaarlijkse Staat van Groningen en Noord-Drenthe ook daadwerkelijk herstel als vorm van schadeafhandeling zal worden geëvalueerd.

2. Verwijzing naar begrotingswetten

Advies RvS:

- Het wetsartikel waarin wordt vastgelegd dat voor zo lang als dat nodig is de nodige middelen voor schadeafhandeling en versterking in de begroting worden opgenomen (de 'koste-wat-kost-bepaling') heeft geen toegevoegde waarde.
- Het wetsartikel waarin wordt vastgelegd dat tot in ieder geval 2055 voldoende middelen in de begroting worden opgenomen om de brede welvaarts- en verduurzamingsdoelen te bereiken (de 'generatielange middelenbepaling') staat op gespannen voet met de jaarlijkse cyclus van de reguliere begrotingssystematiek en met het budgetrecht van beide Kamers.
- De Raad van State adviseert van beide artikelen af te zien.

Beoordeling:

Onze referentie

- Koste-wat-kostbepaling:

- Deze bepaling biedt in *juridische* zin inderdaad geen meerwaarde, omdat we de aansprakelijkheid van NAM inlossen via publiekrechtelijke weg en aan die aansprakelijkheid geen budgettaire grens kan worden gekoppeld.
- De bepaling heeft echter een belangrijke *symbolische en politieke* waarde. Voor de regio is deze koste-wat-kostbepaling van groot belang.
- Verder zijn er twee moties¹ aangenomen om deze bepaling wettelijk vast te leggen, waardoor er naar verwachting weinig politieke ruimte is om deze bepaling aan te passen.
- Bovendien staat in de huidige TwG (artikel 14) reeds een bepaling die aangeeft dat de minister voldoende middelen ter beschikking stelt aan het IMG. Deze bepaling (artikel 14) is slechts verduidelijkt door aan te geven dat dit gebeurt voor 'zolang het nodig is'. Voorts is een vergelijkbare bepaling opgenomen ten aanzien van de financiële middelen voor de versterkingsoperatie.

Datum
01 juli 2025

5.1.2.b

- Generatielange-middelenbepaling:

- Op de bewering van de Raad is wel wat af te dingen.
- In de eerste plaats gaat het niet om een verplichting voor de *wetgever* (inclusief Tweede en Eerste Kamer) om altijd bedragen te reserveren in de begrotingswetten, maar voor de *regering* om *voorstellen* voor begrotingswetten in te dienen waarin bedragen zijn opgenomen. Dat laat het budgetrecht van de Kamers ongemoeid: de Tweede Kamer kan amendementen indienen op deze bedragen en de Eerste Kamer kan het voorstel verwerpen.
- In de tweede plaats wordt er geen budgettaire ondergrens opgenomen. Het artikel spreekt slechts over 'bedragen'.
- Daarmee verschilt deze situatie ook van het initiatiefwetsvoorstel over het wettelijk vastleggen van de 2%-norm voor defensie-uitgaven, waar de Raad eerder negatief over adviseerde en welk advies ze nu aanhalen: in dat geval was wel sprake van een verplichting voor de wetgever én van een budgettaire ondergrens.
- Anderzijds voegt de bepaling in juridische zin weinig toe. Ook zonder deze bepaling leggen we de generatielange betrokkenheid vast door in het artikel over het uitvoeringsprogramma Rijk als doel op te nemen dat de brede welvaart uiterlijk in 2055 op ten minste het landelijke gemiddelde ligt. Daarmee wordt (impliciet) ook een financieel commitment aangegaan. Die kan nog worden geconcretiseerd door in de begrotingswetten meerjarenramingen op te nemen, zoals de Raad suggereert.

¹Motie Vedder (kamerstuk 35561, nr. 42) en Motie Klaver (kamerstuk 35561, nr. 20) dat voor de schadeafhandeling en versterkingsoperatie geldt koste-wat-kost en voor zolang het duurt.

5.1.2.b

Onze referentie

Datum
01 juli 2025

- Politiek gezien is er ook voor deze bepaling naar verwachting weinig draagvlak om de formulering aan te passen. De decentrale overheden hechten veel waarde aan deze bepaling, die ook volgt uit de toezeggingen die in Nij Begun zijn gedaan om een generatielange middelen voor het inlossen van de ereschuld uit te trekken.

Voorstel verwerking:

- Het voorstel is de koste-wat-kostbepaling niet aan te passen, omdat hier naar verwachting weinig (politiek) draagvlak voor is. Om rekenschap te geven aan de zorgen van het ministerie van Financiën over de bepaling zal in de toelichting bij de wet nadere uitleg worden gegeven over de wijze waarop het budgetrecht onverkort van kracht blijft.
- Ook voor de generatielange-betrokkenheidbepaling is het advies vast te houden aan de bepaling, ondanks het advies van de RvS om de bepaling te schrappen

5.1.2.b

3. Gegevensverwerking

Advies RvS:

- Moet de mogelijkheid om in het kader van de knelpuntenregeling gezondheidsgegevens te verstrekken niet ook gelden voor gedeputeerde staten?
- Neem passende regels op ter bescherming van de betrokkene voor het verwerken van persoonsgegevens en gezondheidsgegevens door het IMG, zoals een bewaartermijn, de mogelijkheid om verkregen toegang te loggen. De hoofdlijnen hiervan moeten worden vastgelegd op wetsniveau, de uitwerking enkel bij algemene maatregel van bestuur.
- Leg in de wet het onderscheid vast tussen geaggregeerde gegevens en contactgegevens ten behoeve van de Staat van Groningen en leg daarnaast vast in de wet dat persoonsgegevens nooit herleidbaar in de Staat van Groningen worden opgenomen.
- Maak duidelijk aan welke regels de onderzoekspartij die de Staat van Groningen uitvoert zich moet houden en leg dit zo nodig vast.

Beoordeling BZK:

- De knelpuntenregeling bestaat uit de taak voor het IMG om bijzondere situaties (CBS), vastgelopen situaties (IVS) en knelpunten op te lossen i.v.m. aansprakelijkheid NAM (knelpuntenregeling IMG).
- Gedeputeerde staten hebben geen rol bij het oplossen of aandragen van deze knelpunten, daarom hoeven zij geen partij te zijn bij het uitwisselen van gezondheidsgegevens. Voor het uitwisselen van "normale" persoonsgegevens zal Gedeputeerde Staten in dit wetsvoorstel wel als partij worden opgenomen.
- Voor de andere punten wordt nog uitgezocht in welke mate we aan het advies tegemoet kunnen komen en op welke wijze dat zal gebeuren, bij de definitieve MR-stukken zullen wij u informeren hoe wij dit hebben verwerkt.

4. Verhouding tot de Gemeentewet en de Provinciewet

Advies RVS:

- Verduidelijk of met de term 'overleg' met decentrale overheden (over de Staat van Groningen en het uitvoeringsprogramma Rijk) eenzelfde interpretatie van het begrip 'overleg' wordt beoogd als in de Provinciewet en de Gemeentewet.
- Verduidelijk of het overleg over de Staat van Groningen met decentrale overheden dezelfde 'status' heeft als het overleg met maatschappelijke organisaties en bewoners. Uit een organiek oogpunt is het niet juist om decentrale overheden op één lijn te stellen met maatschappelijke organisaties en bewoners.
- Verduidelijk welke rol de burgemeester en de Commissaris van de Koning in de bestuurlijke praktijk (kunnen) gaan innemen in het bedoelde overleg.

Onze referentie

Datum
01 juli 2025

Beoordeling:

- Het overleg in het kader van de Staat van Groningen heeft niet dezelfde betekenis als in de Gemeente- en Provinciewet. De term 'overleg' veronderstelt in de Gemeente- en Provinciewet wederkerigheid: er moet worden ingegaan op de aangedragen standpunten. Bij het overleg dat wordt beoogd in het voorliggende wetsvoorstel worden de decentrale overheden geconsulteerd. Het overleg komt bovendien – anders dan in de organieke wetten - tot stand op initiatief van het Rijk.
- Het overleg met de decentrale overheden heeft in principe dezelfde vorm als het overleg met de maatschappelijke organisaties en de bewoners.
- In het wetsvoorstel is gekozen voor het college van burgemeester en wethouders en gedeputeerde staten als overlegpartner voor het Rijk. In de praktijk woont ook de Commissaris van de Koning van Groningen het overleg bij.

Voorstel verwerking:

- We lichten de functie en vorm van het overleg over de Staat van Groningen en het uitvoeringsprogramma Rijk nader toe. De decentrale overheden worden geconsulteerd en krijgen met het overleg de gelegenheid een standpunt kenbaar te maken. Daarmee heeft het overleg een minder brede betekenis dan in de Gemeente- en Provinciewet, waarbij de term 'overleg' wederkerigheid veronderstelt. Van die wederkerigheid is bij het voorliggende wetsvoorstel minder sprake, omdat het uitvoeringsprogramma Rijk (en de monitoring via de Staat van Groningen) gaan over de taken en bevoegdheden van de Rijksoverheid en niet die van de gemeenten en provincies.
- We leggen in de toelichting uit welke verschillen er zijn tussen enerzijds het overleg met de decentrale overheden en anderzijds het overleg maatschappelijke organisaties en bewoners.
- We lichten in de toelichting toe dat in de praktijk ook de burgemeesters en de Commissaris van de Koning kunnen optreden als gesprekspartner tijdens het jaarlijkse overleg met het kabinet over de Staat van Groningen en over het uitvoeringsprogramma Rijk.

5. Collegiaal bestuur SodM & commissie van advies (wijziging Mijnbouwwet)

Advies RVS:

- Loop niet vooruit op het voorstel voor een Kaderwet rijksinspecties.

- Uit de toelichting op het wetsvoorstel blijkt onvoldoende waarom een organisatie als SodM qua toezichtsovername en omvang een meerhoofdige leiding nodig heeft. Daarnaast worden de consequenties van die keuze voor de organisatie van SodM niet benoemd.
- Ontwikkel een afwegingskader met de criteria voor de keuze voor wel of geen collegiaal bestuur en trek een vergelijking met andere inspecties en maak een koppeling met de Kaderwet rijksinspecties.
- Over de commissie van advies: onduidelijk is aan wie de commissie advies uitbrengt en waar dit advies op ziet.
- De commissie van advies heeft een problematische dubbelrol: de commissie kan niet én oordelen over het functioneren van het collegiaal bestuur én ook aan datzelfde bestuur adviseren over bijvoorbeeld de kwaliteit van het toezicht. Daarmee kan de commissie de onafhankelijkheid verliezen. Daarnaast heeft de commissie geen toezichthoudende taak of hiërarchische bevoegdheden

Onze referentie

Datum
01 juli 2025

Beoordeling:

- Het voorstel Kaderwet rijksinspecties geeft aan dat voor een rijksinspectie moet worden vastgelegd of deze wordt geleid door een eenhoofdige of meerhoofdige leiding. Ons wetsvoorstel loopt hier in die zin op vooruit, maar ook los van de Kaderwet rijksinspecties hadden we dit kunnen oppakken.
- Het advies gaat voorbij aan de aanbeveling van de parlementaire enquêtecommissie om collegiaal bestuur te regelen voor SodM. Dat is de directe aanleiding voor dit onderdeel van het wetsvoorstel. De reden om collegiaal bestuur in te stellen voor SodM is dus niet gelegen in de omvang van SodM of de toezichtsovername. Het ontwikkelen van een afwegingskader op louter organisatorische criteria is dan ook niet aan de orde en niet nodig. Ook in de toelichting op de Kaderwet wordt uitdrukkelijk vermeld dat als gevolg van PEGA voor SodM collegiaal bestuur zal worden geregeld.
- Commissie van advies: de Raad van State veronderstelt onterecht dat deze commissie de leden van het collegiaal bestuur beoordeelt. De commissie adviseert enkel over het functioneren van de bestuursleden en laat de beoordeling van deze leden daar waar hij nu al ligt: bij de minister en in mandaat de SG. Op basis van het voorstel Kaderwet rijksinspecties moet voor elke inspectie hoe dan ook worden voorzien in een commissie van advies die breder zal adviseren over onder andere het kwaliteitsbeleid van de inspectie. De Kaderwet blokkeert niet dat een dergelijke commissie nog andere taken krijgt, zoals wij in de Mijnbouwwet vastleggen. Het feit dat de commissie op grond van het voorstel Kaderwet rijksinspecties het bestuur van SodM breed adviseert over onder andere het kwaliteitsbeleid van de inspectie in z'n geheel botst naar onze mening niet met de adviesrol die de commissie op grond van ons wetsvoorstel krijgt richting de minister van KGG ten aanzien van het functioneren van de afzonderlijke leden van het collegiaal bestuur van SodM.

Voorstel verwerking:

- Geen aanpassing in het wetsvoorstel voorzien.
- In de toelichting zal wel nog uitgebreider worden ingegaan op de aanleiding voor het instellen van collegiaal bestuur voor SodM en zal de relatie met de Kaderwet duidelijker worden beschreven. Dit was in de versie van onze stukken die naar de RvS zijn gegaan nog niet mogelijk, omdat het voorstel voor de Kaderwet toen nog ambtelijk in voorbereiding was en nog niet

openbaar was. Nu is dat voorstel in internetconsultatie geweest en is er dus wel een openbare versie waarnaar we kunnen verwijzen.

- Omdat de aanbeveling van de parlementaire enquêtecommissie de directe aanleiding is voor de invoering van collegiaal bestuur nemen we geen (organisatorische) criteria voor de keuze voor een- of meerhoofdige leiding op.
- Voor de commissie van advies zullen de verschillende taken uitgebreider worden toegelicht, waarbij tevens ingegaan zal worden op de risico's die de RvS ziet en hoe wij deze ondervangen.
- Deze lijn voor verwerking is ambtelijk afgestemd met de BZK-collega's die zich bezighouden met het voorstel voor de Kaderwet rijksinspecties.

Onze referentie

Datum
01 juli 2025

Conclusie

- Inzet is om het wetsvoorstel niet op grote lijnen te wijzigen, maar voornamelijk zaken in de toelichting of het nader rapport te verduidelijken.
- Tegen deze inzet lijkt in grote lijnen interdepartementaal geen bezwaar te bestaan, 5.1.2.b

5.1.2.b

- o Het belangrijkste punt betreft de bepaling over generatielange betrokkenheid in financiële zin. 5.1.2.b
- o Ook over de term zorgplichten zal mogelijk nader overleg nodig zijn.

5.1.2.b

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	RvS-advies	
2	RvS-versie wetsvoorstel	
3	RvS-versie MvT	